

Forward

2/02

internationalen

kupředu

adelante

spedire

framåt

naprijed

вперед

eteenpäin

**Datateknologernas
vid Åbo Akademi r.f.
medlemspublikation 2/02**

Hej på er alla Forward läsare!

Hoppas ni alla haft en rolig och lärolig höst. Min har varit utmärkt! Vi, DaTe, har gjort massor tillsammans och det känns bra att se hur bra vi har lyckats. Nu på hösten har vi även haft mycket högre deltagarantal i våra evenemang än på våren. Dessutom har det funnits många kandidater för nästa års funktionärer och det betyder bara en sak: DaTe lever! Jag blir så glad när jag ser att det fortfarande finns intresse för föreningsverksamhet bland KTF:are fast vi har så tung och krävande utbildning. Jag är stolt över att ha studerat med er på KTF och är stolt över att ha varit aktiv i vår förening.

Det finns dock ännu mycket vi kan förbättra inom DaTe och förstärka vår plats i världen! Vi kan börja med att se till att begreppet "eviga näbbar" försvinner från DaTe. Jag har inte fått skriva mera än en halvsida så ni får fundera ut resten själv! Låt oss alla hjälpa varandra för att göra DaTe till en ännu bättre förening än den är nu! Gratulationer och lyckoönskningar till den nyvalda styrelsen för 2003.

God jul på er alla och lycka till med det nya året som följer.

*Maryam Varfan
DaTes ordförande 2002*

Semiconductor

Hej alla överentusiastiska DaTe-medlemmar!

Nu har den första av tre terminer kommit till sitt slut och DaTe har ordnat en hel del mera och mindre lyckade program under den. Hösten börjades med att gulnäbbarna välkomnades i samarbete med KK i form av en gulissitz och en gulnäbbsintagning. Till följande skulle vi och skjuta MegaZone tillsammans med Digit, men tyvärr blev det för få deltagare. Efter det har vi lekt Hippies på en sitz och lärt oss om inriktningarna på UP i datateknik på DaTes Studie Dag, som var en succé med tanke på deltagarnas antal. Elproduktionen i Olkiluoto har även introducerats åt oss, samt TEK, Accénture och en sitz med TiK. Höstmötet med efterföljande sitz har vi just klarat av och jag vill gratulera den nya styrelsen, ni har gjort ett bra val att gå med.

Kort och gott, det har varit ett roligt och givande år, nu är det dags för min del och övergå till en mycket viktig del av DaTe, aktiva medlemmar. Inte endast genom att ställa upp som funktionär utan även genom att delta i alla nya innovativa lösningar den nyvalda styrelsen producerar!

I väntan på 'TiTeenien Taistelut 03',

Henry 'den Vice' Lönnbäck

Obsah

Obsah

پارمن	Pärmen	0000	0000
شبه موصل	Semiconductor	0000	0001
Obsah	Obsah	0000	0010
中国		0000	0011
	-	0000	0100
DaTes nya styrelse - "Stysse quiz"		0000	0101 - 0000 0110
Austausch - was für mich!?		0000	0111 - 0000 1001
Un'intervista con un becco giallo		0000	1010
Albins Angels		0000	1011 - 0000 1100
DaTe åp xqr^2 ti Olkiluoto		0000	1101 - 0000 1110
Ragnar Wikman - the man and the myth		0000	1111 - 0001 0001
Kevään tapahtumakalenteri		0001	0010
F.A.Q.		0001	0010
Historien om Albin		0001	0011

Håkan

Asmo

Nina

Redaktionen för Forward 1/2002

Utgiven av

Chefredaktör
Håkan Lövdahl**Datateknologerna
vid Åbo Akademi r.f.**Redaktörer
Asmo Soinio
Nina HållfastBiskopsgatan 8
FIN-20500 ÅBOPärmbilden
Asmo Soinio

Tel. +358 (0)2 215 4910

Post till redaktionen kan hämtas
till DaTes kansli eller mailas till
date_forward@abo.fiE-mail: date@abo.fi
Webb: www.datateknologerna.org

Upplaga: 150 st

中国

Den 19.8.2002, efter ett drygt år av intensiv penginsamling och planering, var det äntligen dags att lämna vardagen i Finland bakom sig och sparka igång exkursionen mot Fjärran Östern! Den första veckan tillbringade vi i Seoul och tiden där användes nog effektivt, för att alla dagar var fulla med program. Metso Papers enhet i Korea tog väl hand om oss och skjutsade hela gänget på 27 studerande och 1 professor till olika sevärdheter och företagsbesök. Vi besökte Korean Electric Power Research Institut(KEPRI), Korean Aerospace Research Institut(min favorit!), Dong Ill Paper Mill, Seoul National University, PanAsian Paper Museum, Daejeon Science Park (Korea Elec-

tronics & Telecommunication Research Center, Korea Research Institute of Chemical Technology) och förstas FIFA World Cup Stadium! Dessutom såg vi ett antal historiska sevärdheter som var väldigt imponerande vad det kommer till arkitekturen och gav oss en bra bild på hurdant det var före gränserna till omvärlden öppnades för västerländska intryck. Någon kulturshock fick man i Seoul inte, för att efter att ha ordnat både Olympiska Spelen och FIFA World Cup har staden vuxit till en världsmetropol där man nästan själv känner sig som en "maailaisserkku". Invånarna var också väldigt hjälpsamma och vänliga, men korta! Ibland var det nästan pinsamt om man på ett företagsbesök otänksamt hade satt höga skor på sig och var 10 cm längre än alla företagsrepresentanter..

Efter Seoul var Beijing i tur och de som hade lärt sig kinesiska före resan kunde börja

Destination Far East 2002

testa sina kunskaper i verkligheten för att med engelskan klarade man sig nog inte så bra. Vi fortsatte med företag och besökte Metso Paper, Mobile Internet(Asia) Limited, Andritz och Finska Ambassaden. Men denna gång var tyngdpunkten på sevärdheter och vi genomgick en förvandling till riktiga hcturister och bekantade oss bl. a. med Ming graven, Förbjudna staden, Kinesiska muren och Dalai Lamas tempel med en 8-meter lång Buddha-staty! I Hutoung som är en gammal stadsdel mitt i Beijing provade vi på en skjuts med "riksa" och roligt var det!

I Beijing var vi också för en vecka och sen åkte vi tåg till följande resmål, Shanghai! Mikko Hupa som hade varit med oss från början hade åkt hem vid det skedet och Bjarne Holmbom tog hans plats som gruppens moraliska stöd. På vår första kväll då det blev mörkt och alla skyskraporna var belysta vad det ganska lätt att förstå varför Shanghai kallas för Asiens New York. Som tur hade vi också skybar på hostellet så att på kvällarna kunde vi sitta "hemma" på terassen och beundra vyerna till ån och staden. Under de 4 dagarna som vi stannade i staden besökte vi Tongji University, vår huvudsponsor Buckman Laboratories och blev bjudna på en sitz av UPM-Kymmene som har en produktionsenhet vid Jangtse-floden utanför Shanghai. Resten av tiden gick nästan åt till shopping, men dessutom hann vi ta en drink på världens högsta hotell och stirra på hajar och andra havsdjur i ett enormt akvarium.

Som sist men inte minst hade vi Hong Kong kvar. Vi hade bara 3 dagar på oss som inte ens nära räckte till att uppleva allt som staden har att erbjuda, men som tur besökte vi bara ett företag, Eastern Pretech, så hade vi ändå mera fritid på oss. Då kunde vi äntligen ta oss to the beach, nånting som vi nog hade drömt om under de tre heta

veckorna utan ens en liten simbassäng! Besökets höjdpunkt var kvällen som vi tillbringade på Victoria Peak, en bergshöjd som ligger på en ö utanför Hong Kong. Efter en spännande upplevelse av att åka spårvagn som rör sig uppförslbacke med hjälp av vajer såg vi hela staden ligga nedanför oss då solen gick ner och lamporna släcktes. Där samlade hela gänget också på en traditionell pussikalja mitt i djungeln och kvällen slutade med en kuutamouinti på Deep Wave Beach. Tyvärr hamnade vi lämna staden bakom oss då flyget mot Frankfurt sist och slutligen lyfte den 12.9. trots taifunen Hagubit som förorsakade en lång natt på flygfältet. Några minuter före fredag den 13. landade planet tryggt på H:fors-Vanda flygfält och en grupp trötta men lyckliga resenärer började "back to reality"-delen av resan.

Allt som allt var vår exkursion så lyckad som man bara kunde hoppas på. Och fast man ju hela tiden lever i väntan på nya äventyrer var denna resa absolut den mest spännande och upplevelsrika som jag hittills har varit med på! Så, ni som inte ännu har varit på lång-exqrren ta chansen då den nästa gång ordnas, jag har åtminstone inte ångrat en sekund att jag vågade med på en månads resa med våra gröna vänner;)

Laura Nummila

DaTes nya styrelse - "Stysse quiz"

Stysse quiz - 21.11.2002

1. (3 p.)

a) Namn?

b) Vad skulle du egentligen villa heta?

2. (3 p.)

Hur många dagar är det till din födelsedag?

3. (2 p.)

Vad går du på för årskurs?

4. (4 p.)

Om du vore ett dataprogram, vilket skulle du vara?

5. (6 p.)

Vad kan du erbjuda DaTe?

6. (6 p.)

Hu förhåller du dig till DaTes eventuella NATO-medlemskap?

7. (6 p.)

Vilka föreningar borde DaTe samarbeta mest med? Varför?

Joker (x p.)

Vad är din favoritfärg?

kan leda till konflikter mellan DaTe och de andra föreningar som inte är medlemmar i NATO

7. KK (de finns ju iaf på samma fakultet & har mycket gemensamt) och Digit (mycket gemensamt inom studierna)

Joker. Svart! (finns det alternativ?) [*]

resultat: 23 poäng

(2+3+2+0+5+5+6+0)

Viceordförande

1 a. Kristian "Kittan" Engsjö

1 b. Chris Field-Lake (Eng-Sjö)

2. Många

3. 1/2/3, jag är mångsysslare

4. Kristian 2.0

5. Nya synvinklar?

6. Positivt, jag har alltid velat spela Red Alert med George W. Bush.

7. Andra datateknolog föreningar. Varför? "Datateknologer förena eder!". Samt föreningar med ett övervägande antal kvinnliga medlemmar. Varför? Mera 'go' på våra sitzar.

Joker. He, he, svart I guess? [*]

resultat: 18.99 poäng

(3+0+1.99+3+3+4+4+0)

Sekreterare

1 a. Mia Lovise Westerlund

1 b. Olle kanske

2. Det beror ju på när nån läser tidningen det, dah! Men jag säger nog till när det blir fest sen... =]

3. 2

4. Tux Racer

5. En sekreterare som visst gick och lovade att göra andra också... shit!

6. 42

7. KK, Digit -

Ordförande

1 a. Niklas Doktor

1 b. Tror Niklas skulle vara ett bra namn...

2. 360 dagar

3. Andra

4. Känner inte mig som ett program

5. Det som DaTe behöver

6. Jag är rädd att det

[* kolla s. 1010]

teknologsamarbete
+ lite humanister åt våra nördar
Joker. Transluminent

resultat: 27.5 poäng
(2+2+2+4+5+5+5+2.5)

Skattmästare

1 a. Seth C. Ndayishimye

1 b. Inget namn alls, det är diskriminering med namn, alla är ju födda likvärdiga (enligt FN:s mänskliga rättigheters deklarationen)

2. Exakt 4 månader eller ca 120 dagar

3. 5:3, eller det beror på var man börjar räkna

4. Det som uppfinnes här näst

5. Mitt hjärta!

6. Om det skulle gagna medlemmarnas intresse ok, men i våra stadgar står det inte något om säkerhet. Skulle NATO tänka sig befatta sig med Bin Laden eller Saddam Hussein eller Kagame (Ruandas president) skulle jag vara mycket positivt inställt för de kan när som helst hota Finland (inklusive DaTe!).

7. Homoglobiini, vet ej varför

- Axelound och Axelbandet, för att de är så gulliga!

Joker. Färg och smak diskuterar man aldrig!

resultat: 22 poäng
(3+3+2+2+5+3+3+1)

Värdinna

1 a. Kaj Lundin

1 b. Kaj?

2. 129 dagar? kanske.. 30+28+31+9+31. 130 dagar.

3. 2

4. Minesweeper, eventuellt

5. Bra mat??!? kanske...

6. Tja, kanske det inte blir

nåt bra då också Estland, Lettland osv. blir NATO-medlemmar efter några år.

7. KK, bra med B.

Joker. Blå

resultat: 19.52 poäng
(1.5+2.99+1.7+2.3+3.7+3.33+2.0+2)

Informationschef

1 a. Jonatan "zch" Kronqvist

1 b. HARRY HOTBONE

2. Ingen aning, säker flera tusen

3. 3 tror jag

4. ping

5. speciella "tjänster"

6

NervigaAraberTillsammansOroa tycker jag inte passar DaTes image

7. Alla flickföreningar. Gissa.

Joker. SVART, eller ULTRAKOOL [*]

resultat: 27.5 poäng
(3+1+1.5+4+5+3+5+5)

Näbbansvarig

1 a. Jenny Östman

1 b. När jag var liten ville jag heta Maggan

2. 349 dagar

3. Andra eller första året...?

4. Kan inga, men gillar nintendo...

5. Massor med idiotiska

frågor.

6. Nja. Vet inte om jag personligen vill delta i något krig, så kanske helst inte...

7. KK! För de har B.

Joker. Limegrön

resultat: 19.5 poäng
(3+3+0.5+1+3+4+3+2)

Obsah = Innehåll (tsekkiska)

Austausch - was für mich!?

I början av förra året insåg jag att mitt liv nu erbjöd mig en enastående chans: att åka utomlands och studera. Det visade sig att det enda stället jag kunde åka till med ÅAs färdiga utbytesprogram var Kiel. Eftersom datalinjen inte har några egna utbytesprogram ännu, använde jag akademins "allmänna" avtal, vilken innebär att studerande från alla inriktningar är välkomna. Efter en del pappersarbete hittade jag mig själv ett halvt år senare på Kiels gator utan hemnyckel. Det var en intressant känsla.

Nu kan jag med facit i hand berätta vad en datateknolog har att hämta i Kiel.

STADEN

Kiel bombades 90 gånger under andra världskriget, så gissa hur många medeltida byggnader och kulturella arv det finns kvar...

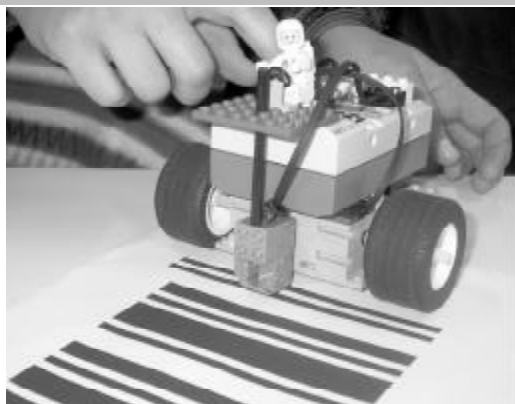

Staden erbjuder ändå en intressant historia, som Hansestad, port till Kiel-kanalen och som marinbas i kriget. Ärligt sagt finns det inte mycket att se jämfört med andra städer i närheten, som Hamburg och Lübeck, men till atmosfären påminner staden mycket om Åbo, tack vare närheten till havet och storleken, som är ungefär samma.

STUDIERNA

Kiels universitet, Christian-Albrechts-Universität, har långt över 20000 studerande och inriktningsmöjligheterna är rika. Juridiska, medicinska och handelsvetenskapliga fakulteterna är störst och den tekniska fakulteten, som specialiserat sig på elektro-, data- och materialteknik, grundades så sent som 1990.

Datakursernas svårighetsgrad varierar, men är klart högre än vid institutionen för informationsbehandling vid ÅA. Några av kurserna jag avlagde under året:

- *Distribuerade Realtidssystem*: En väldigt bra föreläsare, övningar med legorobotar (ANSI C) varje vecka, besök till Airbus Industries GmbH i Hamburg

- *Autonomous Robot Systems*: Om robotik allmänt och hur roboter självständigt kan anpassa sig till sin omgivning under vissa förutsättningar. En laboratorieövning hade varit möjlig följande termin..

- *Model Railroad Laboratory Course*: Praktikum där vi gjorde ett styrsystem för upp till 8 tåg på en bana större än min lägenhet! Se <http://www.abo.fi/~mjohnson/bahn/>

- *Multimedia Information Processing*: Teori och praktik om JPEG, MPEG och sånt. Bakgrunden till en Virtual-Reality-labbkurs, som jag dock skippade. Se http://www.mip.informatik.uni-kiel.de/teaching/SS_2002/P-Virtual_Reality_SS02/p-virtual_reality_ss02.html

Dessutom deltog jag med framgång i två seminarier, ett om programmeringsspråk för inbyggda och realtidssystem (talade om Real-time Java) och ett om kompilator teknik för inbyggda system. Ja och så läste jag tyska intensivt hela året, samt tog en nybörjarkurs i holländska för att pröva.

Jag fick alla kurser godkända vid akademien, och de blir nu en del av min examen. Det var lite strul med ett par kurser,

men till slut fick jag ersätta Processreglering med järnvägs kursen ; -P Totalt gjorde jag 26.5 studieveckor i Kiel och det är helt okej för att vara utomlands. Dessutom var det skönt att inte behöva jobba. Stipendier och lite inbesparingar från tidigare räcker till.

FRITIDEN

Nej, det finns inga specialföreningar här. Festar man gör man det i någons kök, i en pub eller på disco. Men som de som har varit i LIDL vet, kostar ölen mindre i Tyskland än i Finland och då går det ju nog bra i alla fall.

Internationella enheten ordnade nästan varje månad exkursioner någonstans. Är man i Kiel är man en flyg- eller båtresa närmare Centraleuropa än man är i Åbo, så jag passade på att RESA!!! GARMISCH-PARTENKIRCHEN, MÜNCHEN, BERLIN, AMSTERDAM, ROSKILDE (ROCKFESTIVALEN), HAMBURG är några av de intressantare ställen jag tog mig friheten att besöka för en löjlig liten summa pengar!

Universitetets fritidsutbud är otroligt bra. Fitnesscentret har 800 m2 punitis, 44 konditionsmaskiner, badminton- och tennisplaner, bastu, aerobics och simhall. Man har möjlighet att idka ett hundratal grenar inkluderande ridning, segling och segelflygning! På sommaren seglade jag flera gånger gratis med internationella grupper. Några av mina kompisar seglade till Norge i augusti!

VARFÖR ÅKA UTOMLANDS?

Jag har blivit tillfrågad vad jag hade att göra i Tyskland. Vad är det som får en att åka tusentals kilometer bort från släkt och kompisar? Lämna den trygga tillvaron?

Un'intervista con un becco giallo = Intervju med en gulnäbb (italienska)

...Austausch - was für mich!?

Efter 24 år i Åbo tyckte jag att jag ville se andra delar av världen. Jag hade läst tyska i många år utan att kunna tala det flytande - man kan inte lära sig ett språk på skolbänken. Jag tycker om kontrollerat kaos: man vet inte hur det kommer att gå, men att det alltid ändå finns en bakdörr. Det går att avbryta utbytesstudier precis när man vill. Man lär sig massor, inte bara språket utan om många olika kulturer, för det finns många andra utbytesstuderande att tala med. Det här kräver ett fördomsfritt sinne och lite social aktivitet. Den trygga tillvaron och släktingarna och kompisarna finns nog kvar när man kommer hem, men det här är en upplevelse man inte kan få hemma. Dessutom uppskattar företag internationell erfarenhet, har jag hört...

NERA INFO

Jag kan inte sluta ösa lovord över att åka utomlands, för året i Kiel var det mest lärorika och spännande i mitt liv hittills. Jag svarar gärna på frågor gällande nästan vad som helst ;-)

En liten vink åt dem som är intresserade av att åka iväg:

- deadline för ansökning av ÅAs resestipendier är i februari
- deadline för ansökning av ERASMUS-studieplatser är i mars,
- deadline för ansökning av TFiFs resestipendier är i april

...SÅ VAD VÄNTAR DU PÅ?!?

Internationella enheten, om studier utomlands i allmänhet:
<http://www.abo.fi/fa/ie/>

Staden Kiel: <http://www.kiel.de/>

CAU: <http://www.uni-kiel.de/>

Datateknik vid CAU:
<http://informatik.uni-kiel.de/>

Min kiel-sida:
<http://www.abo.fi/~mjohnson/kiel/>

Herr Kugelschreiber:

Mathias "evinrude" Johnson

Datateknolog sedan 1996, grundande medlem i DaTe och ordförande 1999

mariachi

electronic solutions

Mariachi Oy, Fiskarsinkatu 11, 20750 Turku
Puh. (02)2730 700, Telefax (02)2530 711

www.mariachi.fi

Jens Sandqvist - Un'intervista con un becco giallo

text: as

1. Namn?

Jens Sandqvist

2. Hur kom du hit till KTF?

Främsta orsaken var intresset för datateknik.

Genast efter gymnasiet hade jag planer på att söka till KTF, men i och med att mitt mattebetyg inte var det bästa så tänkte jag att jag inte har någon chans att komma in ([red. anm.] *Vi är mycket förundrade över sådana rykten!*). Så istället valde jag att söka in till Peffan, där jag också fick studieplats. Men efter ett års lärarstudier så insåg jag att inriktningen inte var min grej. Därmed beslöt jag mig för att göra ett modigt försök att komma in till KTF och i slutet av sommaren 2001 fick jag besked om erhållen studieplats. Efter ett mellanår med jobb vid Finnair inledde jag mina studier denna höst.

2.1. Varför just KTF?

Åbo är en hemskt trevlig stad och jag har flera vänner här från tidigare. Därmed känns Åbo som hemma. Jag hade bott hela mitt liv i Vasa och ville byta miljö.

3. Vad har du haft för kontakt med DaTe?

Främst i samband på sitsar, men även på gulisintagningen.

4. Vad skulle DaTe kunna förbättra i sin gulnättsverksamhet?

Jag har i och för sig inte varit så aktiv själv, men kanske det att DaTe skulle kunna gå mer fram och göra mer reklam om sin verksamhet.

5. Vad är ditt favoritämne?

Brudar... Skämt o sido, digitalelektronik som är det mest praktiska av kurserna vi har haft hittills.

6. Favoritfärg då?

Svart. (*)

Fig. 1.:Jens med en skorta i sin favorit"färg"

[Chefreds. anm.] Tyvärr så är svart ingen färg. När du "ser" någonting svart upplever du egentligen bara en avsaknad av reflekterat ljus.

Albins Angles

Hej på er alla dateiter!

Denna gång är det jag som har fått den stora äran att berätta vad Albins Angels egentligen har sysslat med senaste tiden.

Jag satt här och funderade på det en stund och insåg att svaret är: Inte mycket... P.g.a. tidsbrist och en del andra dåliga ursäkter har vi i höst bara träffats ett par gånger. Första gången skulle vi slå till på stort och laga pizza. Själv! Alla på väg till butiken (och iväg till kvällens näststörsta antiklimax...). Pizzabottnarna var slut. Vi insåg snabbt att ingen kunde kräva att vi skulle baka bottnarna själva så därför bestämde vi oss hastigt och lustigt för att äta ute. Vi sökte febrilt efter ett ställe. Det gjorde vi verkligen, men vårt största antiklimax var ett faktum. Alla Tavastgatans pizzerior var stängda. Kvällen

slutade med en kotipizza-vespa och en massa pizza hemma hos en ängel.

Nästa träff skulle bli en pubkväll. Vi begav oss till Teini och insåg snabbt att Teini hade blivit pinfärsk Bremer. Lite väl pinfärskt eftersom de inte hade öppnat ännu... Vi funderade länge vart vi nu skulle ta vägen och kom också på många bra förslag. Denna fredagkväll slutade med en hamburgare på McDonald's...

Eftersom vi inte hann med så mycket nu i höst har vi planerat in desto mer i vår. Fram för allt ska vi försöka få till en riktigt lyxig dammiddag. Om du är en man som aldrig har varit på en dammiddag, men dock skulle vilja prova på det, så kan du ju alltid ställa upp som middagsfixare och kypare :).

Vi har också tänkt ha vinprovningsskväll och en filmkväll. Vi får se vad som händer!

Vi syns i korridorerna,

*Jenny Östman
Månadens tjejsare*

Inne

1. Temptation Island (vi tjejer ÄLSKAR intriger)
2. Glögg (gottgotigottgott)
3. BMW (Schwiinnng!)
4. Friends (blir bättre å bättre för varje säsong)

bubblare:
julsånger

Ute

1. Las Ketschup (arere he-helt ute)
2. Reso (Finlands Bermuda triangel...man hör om folk som åkt dit och sen bara försvunnit)
3. Salatut Elämät (fast huuur söt än seppo är...)
4. Chat på tv (Kauniit & Rohkeat repris istället)

bubblare:
Datacentralens snabba service

Månadens hunk: **Viggo Mortensen**

December hunken är nu högaktuell igen i andra delen av sagan om ringen. Så

kipinkapin kinopalatsiin! Men kom ihåg att de andra i biosalongen kan bli besvärade av för mycket dreglande...

Månadens drink: **Screwdriver**

4 cl Kossu
Apelsin juice
Lite sprite (optional)
Is

Screwdrivern var juppi-drinken på 80-talet, men oxå en fan-jag-har-bara-juice-och-kossu-i-kylskåpet drink. Enkel och god. Nami nami...

Månadens länk: **www.drrling.se**

En svensk tidning för tjejer som inte är rädda för att säga vad de tycker, som också har ges ut på nätet. Det går rykten om att den blir helt off-line igen nästa år. Så gå dit fort så hinner ni läsa coola nummer såsom: det finska numret och ACHII-numret...

KARJALA

سرمدال = ledaren (persiska)

DaTe åp xqr^2 ti Olkiluoto

Klockan 8 på morgonen den 29.10 for ett 20-tal glada, men aningen trötta, DaTeiter + en hankeit till Finlands största kärnkraftverk, nämligen det i Olkiluoto. Efter ett par timmar på riksåttan kom vi äntligen fram till kraftverket. En av de första saker man la märke till var de dubbla taggtrådsstängel som omgärdade anläggningen och det lär dessutom finnas minor mellan dessa. Teollisuuden Voima är tydligen måna om att hålla sina anställda kvar på jobbet! Vi stannade ännu utanför stängslet en stund och for i stället till kärnkraftverkets informationsbyggnad.

Efter att vi fått i oss lite kaffe blev det föredrag. Först ut var en som jobbar på Teollisuuden Voimas dataavdelning och som höll föredrag om deras informationssystem. Eftersom det gick på "det första inhemska" hade jag som pampes vissa svårigheter att hänga med i allt som sades men jag tyckte ändå att det var intressant. På kraftverket har de tre oberoende informationssystem varav åtmostone det "innersta" är fysiskt helt avskilt från de övriga. De berättade att anställda t.ex. måste flytta all data mellan systemen på disketter, men det kanske är värt det för att undgå risken för att nån hackar in sig på deras datanät. Det andra föredraget

Fig. 1. OBS! Rör inte stängslet, då kan du få känna på riktig kärnkraft!-)

hölls av en före detta KTF:are och handlade mera om kraftverket i allmänhet. Olkiluoto står för 20 procent av Finlands elförbrukning och de skryter med att de är ett av de kraftverk i världen som går på full effekt störst del av året (de svenska kraftbolag som har nästan identiska kraftverk lär ha betydligt lägre siffror). En detalj som lät ganska otrolig var att om man stänger av ången från en av reaktorerna till dess turbiner skulle den kinetiska energin i turbinerna + generatoren motsvara elförbrukningen för ett egnahemshus i ett år. Samma gäller energiinnehållet i fem av de små kärnbränslepelletts som används i reaktorn. Eller för den delen eftervärmen i ett bränsleelement efter att det tagits ut ur reaktorn. Konstigt att det alltid blir exakt ett egnahemshus... Hur som helst, om man har lite sinne för proportioner förstår man lätt att det frigörs ENERGI då man spjälkar lite urankärnor.

Efter föredragen fick vi mat och sedan blev det rundvandring på själva anläggningen. Efter att vi passerat metalldetektorn, fått galoscher på fötterna och hjälmar på huvudet gick vi till mellanlagringsförrådet för använt kärnbränsle. Där finns allt bränsle som använts under hela kraftverkets livstid nedsänkt i vattentankar och jag blev överraskad över hur lite det var. Det hade nästan fått plats i min ca 100 kubikmeters etta i Studentbyn! Efter det gick vi till själva reaktorhallen. Där såg man egentligen bara några vattenbassänger och man märkte inte så mycket av att det produceras stora mängder värmeenergi under reaktorbassängen. Turbinhallen kunde vi inte

Fig. 2. En modell av kärnkraftverket i Olkiluoto

besöka (eftersom Olkiluoto har kokvattenreaktorer blir turbinerna radioaktiva) men en av generatorerna var vi och tittade på. Den är inte större än en liten buss trots att den producerar 10 procent av Finlands elförbrukning. Vi hann ännu besöka kraftverkets lagringsplats för låg- och medelaktivt avfall. Det förvaras i tunnor i en grotta 60 meter under marken. I grottan fanns också en provtunnel där man testat principen för lagring av högaktivt avfall, alltså använt kärnbränsle. Den slutliga förvaringsplatsen kommer också att finnas på Olkiluoto, en bit bort från kraftverksområdet.

Sedan bar det av hem till Åbo. Jag var nog inte den enda som tyckte att det var en intressant x^2 och trots att det av naturliga skäl inte blev något festande verkade de flesta nöjda.

text: Linus Bernas

foto: Asmo Soinio

Austausch - was für mich!? = Utbyte - något för mig!? (tyska)

Ragnar Wikman - the man and the myth

När vi kom till Ragnars rum, var där nästan helt mörkt. Enda ljuskällorna var Ragnars monitorer. När vi knackar på, lyser Ragnar upp och hälsar oss välkomna. Vi sitter ner och börjar diskutera. Vi frågar Ragnar om han har läst Forward tidigare. "Jo, den är rätt bra" svarar Ragnar. Tack för det.

Korrespondensschack

Ragnars far var lärare i matematik och en hängiven korrespondensschackspelare (han spelade tills han var över 90 år). Redan då vaknade Ragnars största intresse - korrespondensschack. Det är som vanligt schackspel, med undantaget att dragen skickas per post. Han började per snigelpost år 1968.

Personalia

Namn: Nils Ragnar Wikman

Född: Hangö, 1947

Detta var en internationell tävling med ett flertal sovjetmedborgare som deltagare, vilket ledde till att tiden för ett drag kunde bli t.o.m. en månad och att vissa drag aldrig kom fram. Ragnar drar den slutsatsen att dragen försvinnande berodde på den politiska känslighet som rådde vid den aktuella tiden. Turneringen vanns sist och slutligen av W. W. Zaitsev. Ragnar har aktiv inom ICCF (International Correspondence Chess Federation, www.iccf.com) i över 30 år och har sedan 1998 fungerat som Deputy President (Rules). Hans skicklighet som spelare beskrev han själv med ELO-graderingen 2400 poäng, som enligt honom motsvarar en sprinter som har som rekord 10,80 s på 100 meter, men ibland över 11 s. Ännu fram till 1998 var korrespondensschack via snigelpost vanligast. Nuförtiden görs 75-80% av spelandet per e-post. Det enda negativa med detta tycker Ragnar är det att hans frimärkssamling inte längre ökar. Ragnar tycker e-frimärken är lite knepiga, filatelist som han är. Schack är inte det enda brädspellet som intresserar Ragnar. Han hänvisar till www.gamerz.net/~pbmserv. Där finner Ragnar ständigt nya utmaningar.

"Det är ingen skillnad om man står på huvudet eller inte - motivationen måste komma från en själv"

Ragnar gillar folk som tänker själv. Ragnars undervisningsmetodik går i linje med principerna om NLP (Neuro Lingvistisk Programmering). Han hoppas att saker och ting skall fastna i huvudet i samband med en

vits. Han påstår att antingen gillar man hans vitsar eller så hatar man dom (= > hans vitsar är binära). Ragnars tankesätt har formats av tiden. På 70-taler stiftade han bekantskap med Transcendental Meditation. Detta upplevde han som ett bra sätt att koppla av med. TM ingår i det som kristna teologer myntat som "New Age". Enligt Ragnar är New Age ett samlingsnamn för allt som inte passar in i klassiska kristna uppfattningar, dvs. mer eller mindre sekulära rörelser. Där finns olika tekniker för självförverkligande. Ragnar säger som Voltaire: "Jag kan tolerera allt utom intolerans." En organisation vid namn Loesje (www.loesje.org) ger ut posters som får folk att tänka. Detta uppskattar Ragnar.

"Man får göra allt så länge man inte skadar någon, inklusive sig själv"

Nuförtiden hinner Ragnar inte utöva TM. Han hinner inte heller forska på allvar. Eventuellt hinner han forska lite i något nytt brädspel, "kolla hur bra man inte kan bli". Det mesta av hans tid går åt till undervisning. Politiskt aktivt tycker Ragnar sig inte vara, dock medveten. Han har röstat i varje politisk val sedan han blev myndig. Han politiska positioner är ganska svårdefinierad, han tittar inte på färg utan mera på sakfrågor. Han tycker bland annat att de gröna har vettiga åsikter och även samlingspartiet. SFP, som ett borgerligt parti med högt i tak, passar även Ragnar rätt bra. Enda som Ragnar uttrycker obehag för är Olavi Mäenpääs grupp i Åbo.

"Jag har aldrig sökt jobb, jobben har sökt mig"

1968 började Ragnar studera matematik vid ÅA. Han bytte dock direkt till det nya undervisningsprogrammet i informationsbehandling. Efter ett år som assistent och ett år i industrin (Partek) blev han magister år 1975. Orsaken till att Ragnar jobbar vid ÅA idag är att Aimo Törn rekryterade honom. Han tyckte att den akademiska miljön var trevlig och förstod att uppskatta den akademiska friheten. Enligt Ragnar innebär jobbet med unga människor att man hålls ung i sinnet. Vitsarna blir dock kanske inte bättre, utan mognar som årgångsvin, sa han. Har då den akademiska friheten försvunnit idag? Ja, tycker Ragnar. Man kan inte bygga huvudämnet själv, förr hade man mycket mera valfrihet. Idag kan man med god tur välja 10 studieveckor själv. Ragnar har gjort sitt för att bevara den

"Jag skall inte skylla all min hårbrist på debuggning av mina egna Fortran-program, men nästan"

akademiska friheten genom att han i ett skede suttit i akademistyrelsen och även ganska många år i institutionsrådet. Nuförtiden anser han det lämpligare för yngre krafter och nämner Anna-Mari Soini som exempel. En sak

"Cobol - nästan lika jävligt som C ;)"

...Ragnar Wikman - the man and the myth

som får Ragnar att hetta till är tanken på resultatstyrningen. Resultatstyrningen betyder att universitet får betalt enligt antal utexaminerade. Detta reducerar studeranden till produkter, de är inte längre individer. "Rena rama korvstopningen", utbrister Ragnar. Resultatstyrningen strider helt mot hans filosofi. För att lugna sig byter han ämne till hålkort.

"Jag behöver inte föreläsa om ADBns historia - jag är ADBns historia"

När Ragnar skrev sina första program i Fortran fanns det bara en dator för alla Åbo Högskolor - en IBM 1130. Program skrevs på hålkort - ett kort per instruktion. Sedan dess har Ragnar sett programmeringstekniken utvecklas från att vara en konst till en vetenskap. Ragnar har jobbat med Fortran, Basic, Assembler, Algol, Cobol, Simula,

"Tappa inte hålkortsbuntens på golvet"

Modula-2, Pascal och Java i kronologisk ordning. Hans favoritspråk är Modula-2. Ragnar anser att nyförtiden finns kanske väl strikta regler om hur bra struktur skall se ut, men tycker ändå att det hjälper att följa paradigmerna. Det kan vara svårt att hitta buggar i egen kod, ett helvete i andras. När vi frågar Ragnar om Assembler-programmering blir han nästan lyrisk; Han berättar hur han utförde stepwise debugging. Man tryckte på go-knappen och kollade sedan olika registers innehåll från lysdioder. Programmeringsproblemet i det här fallet var att kolla om ett schack-drag var enligt reglerna. Detta föranleder genast en ny fråga: har Ragnar någonsin skrivit ett eget schack-program? Svaret är 42, eiku nej. Han har länge haft det i bakhuvudet, men där har det också stannat.

Text: Håkan Lövdahl & Asmo Soinio

Heltäckande försäkrings- och placeringservice

- frivilliga pensionsförsäkringar
- liv- och sjukförsäkringar
- spar- och placeringsförsäkringar
- Junior barn- och ungdomsförsäkringar
- APL och FÖPL
- skadeförsäkringar
- fonder

VERITAS
www.veritas.fi
Veritas - ett litet steg före

Kevään tapahtumakalenteri

Kevään tapahtumakalenteri

Januari

- Alkoholfri samvaro !-)

Februari

- Valentine Sitz, AA
- ASINDA
- Pjäxskuttet
- Linköping, xqr2

Mars

- Årssitz
- Vårmöte+sitz

April

- Synergi-dagarna
- Titeenien Taistelu
- NUCCC i Otnäs
- Föräldrasitz
- Forward kommer ut (red.anm MEGA VIKTIGT!)
- Eldprov
- Wappen

Maj

- 1.a Maj!

Fråga Albin Q.

1. Varför har Albin runda ben när alla andra mikrochips har raka ben? (Är det för att Albin inte vill raka benen?)

Albin svarar: Det är allmänt känt att ryttare har rundare ben än andra, ett fenomen kallat 'att vara hjulbent'. Det vill säga, jag gillar att rida.

2. Vilken dipsås ska man ha till mikrochips?

Albin svarar: DIP- sås (DIP=Dual In-line Package)

3. Finns det också mikropopcorn?

Albin svarar: Eventuellt.

4. Varför blir vi inte galna av dopplereffekten när alla elektroner viner omkring i allting omkring oss med jättehög hastighet?

Albin svarar: Blir ni inte??

中国 = [zhong guo] = Kina

Historien om Albin del 1 Kapitel 2 - Frihet

En rynkig men rask kvinna med förkläde runt sin slitna klänning trängde sig mellan de allt mer uppspelta ungdomarna.

- "Ska du inte sluta förpesta småbarnens sinnen med dina rövarlögnar och fiskehistorier", fräste hon till gubben och utan att invänta svar plockade hon med sig hans ölstop, som ännu hade någon klunk kvar på botten.

- "Du är en god kvinna och mycket omtanke om dina kunder har du, men det synes mig att publiken inte alls finner min historia långtråkig. Däremot är det tröttande för min gamla och torra strupe att berätta såhär länge, så jag skulle uppskatta ett stop till av din goda vara."

Värdinnan blängde barskt på gubben, och sedan på ungdomarna, som svarade med förväntansfulla blickar. Just när hon hade bestämt sig för att neka gubben mer, utropade Nita till gubbens stöd:

- "Dessutom är vi inga småbarn!"

Nita fick två armbågar i sidan, gubben log men kvävde snabbt sitt leende och plirade åter fundersamt på värdinnan. Denna verkade slagen av sina spår och fnös:

- "Nåväl, du ska få ett stop till, men fatta dig kort, för jag stänger snart!"

Ungdomarna hurrade och applåderade och vände sig sedan till gubben och lyssnade mer intensivt än tidigare. Gubben harklade sig och fortsatte:

"Sannerligen var fruns förvåning stor, när Alejandro presenterade sin gåva för henne. Hon betraktade klotet med största vördnad och utforskade det med sina händer, snusade på det, och under de följande dagarna ville hon inte alls lämna klotet ur

sikte. Hon upptäckte en liten buckla och skråma i ytan, och hur ljuset föll genom glaset och kastade ett gulbrunt skimmer över underlaget. Efter sju dagar återgick hon så till sitt vardagliga liv. Hon sade åt Alejandro att det var det vackraste glasklot hon någonsin sett, och att det måste vara mycket speciellt eftersom det gav ifrån sig en varm känsla. Ytan var inte lika slät och kall som det glas hon sett tidigare, och den bruna färgen tyckte hon passade hemmet så ypperligt att hon placerade klotet på en för våra förhållanden dyrbar mahognyhylla i rummet där vi åt. Och aldrig mer kunde hon förebrå Alejandro för något han gjort dumt eller fel, för hon mindes alltid hans fina gåva. Och aldrig frågade hon heller varifrån klotet kommit. Det tyckte hon var Alejandro's sak."

• • •

*Fortsättningen kan du läsa på DaTes
hemsidor:*

www.datateknologerna.org/albin.html

Mathias